

Asia: VN/7059/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvä oleskelulupa)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Turun kaupungin lausunto liittyy sisäministeriön lausuntopyyntöön hallituksen esitykseksi laista ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvä oleskelulupa) Dno VN/7059/2024

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntopalvelu.fi sivuston kautta lausuntoa ulkomaalaislain muuttamiseksi. Lausuntoa ei ole pyydetty suoraan Turun kaupungilta, mikä on valitettavaa. Lakimuutoksella on suuri merkitys kaupunkien elinvoimaisuuden ja sitä kautta koko Suomen elinvoimaisuuden kannalta.

Muutoksen tarkoituksena on pysyvän oleskeluluvan ehtojen tiukentaminen. Suomen väestökasvu perustuu maahanmuuttoon. Turussakin väestökasvusta yli 90 prosenttia perustuu maahanmuuttoon. Maahanmuuttajien ikärakenne on kantaväestöä selvästi edullisempi. Maahanmuuton vaikeuttaminen aiheuttaa riskejä Suomen kasvulle. Suomi ei ole kansainvälisesti riittävän vetovoimainen kohde työperäiselle maahanmuutolle. Erytisasiantuntijoiden ensimmäiset oleskelulupahakemukset ovat pudonneet 2022 vuoden 2995 hakemuksesta 1224 hakemukseen vuonna 2024. Työperäisen maahanmuuton väheneminen aiheuttaa riskin työvoiman saannille ja koko Suomen kasvulle sekä heikentää kantaväestön ikääntymisen myötä Suomen huoltosuhdetta.

Turun kaupunki pitää hyvänä, että tilapäinen poissaolo sairauden tai vanhempainvapaan vuoksi rinnastetaan 4 momentin mukaisessa laskennassa työntekoon tai elinkeinon harjoittamiseen. Lastenhoidon takia pysyvän oleskeluluvan ehtona oleva työhistoria voisi muuten tästä syystä jäädä saavuttamatta.

Pysyvän oleskeluluvan vaikeuttaminen lisää Migrin työmäärää, jota jo nyt on lisännyt aiemmat ulkomaalaislain muutokset kuten työnantajan työsuhteen päättymisilmoitusten käsittely. Tämä vaarantaa tavoitteen työperäisten erityisasiantuntijoiden lupien viiden vuorokauden käsittelyajasta.

Turun kaupunki ihmettelee myös sitä, että miksi laki edelleen käsittelee eri tavalla ammattikorkeakoulututkintoja ja yliopistoissa suoritettavia alempia kandiditutkintoja, vaikka nämä juridisesti ovat samanarvoisia tutkintoja. Jälkimmäisessä tapauksessa maisteritutkintoa suorittamaan tulleen oleskelua ei lasketa kandidutkinnon suorittamisesta, mutta ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneella lasketaan tästä (56 §).

Turun kaupunki pitää tärkeänä, että kaikki maahanmuuttajat tulossyystä riippumatta oppivat suomea tai ruotsia. Tämä edellyttää lisä panoksia suomen ja ruotsin kielen koulutukseen. Tietyissä erityistehtävissä työkielenä on englanti. Tällaisissa erityistapauksissa pitäisi olla jonkinlainen lievennys pysyvän oleskeluluvan kielivaatimukseen, jotta Suomi ei menetä kansainvälisiä huippuosaajia rikastuttamasta työelämäämme ja korkeakoulujemme opetus- ja tutkimustyötä. Näistä osaajista kilpailemme muiden maiden kanssa ja tässä kilpailussa jäämme helposti toiseksi, jos pysyvä asettautuminen Suomeen on muita maita vaikeampaa. Tällöin pykälän 56 c lievennys kielivaatimukseenkaan ei välttämättä ole riittävä. Momentin mainittua kehittyvää suomen tai ruotsin kielen taitoa tai sen mittaamista ei lakitekstissä avata riittävän selkeästi.

Helva Mika
Turun kaupunki